

FŰRI ANNA

Ha kiállod pillantásod

VERSEK

BUDAPEST

**Sorozatszerkesztő
SIMOR ANDRÁS**

**Tördelés
CSÖRSZ RUMÉN ISTVÁN**

© Fűri Anna jogutódja, 2010

Anyám, Fűri Anna (1946-2006) kötetét tartja kezében az Olvasó. Jórészt egyetemi és pályakezdő évei alatt, 1966-1971 között írta verseit. Irodalmi körökbe járt, s néhány

írása meg is jelent, ezután viszont 35 éven keresztül csak a család olvashatta. Pszichológusként ezrek (köztük öngyilkosjelöltek) életét és lelki békéjét mentette meg a Korányi Kórházban és a Lipóton. Családterápiával gyógyított, egyike volt a jungi pszichoanalízis hazai képviselőinek. Tanított az egyetemen, mentális kiégés elleni tanfolyamokat szervezett, gyógyító kazettákat írt a betegségről és a gyászról, az 1990-es években a Zuglói Nevelési Tanácsadóban és közlekedépszichológusként dolgozott. E szerepkörökkel nem akarta (mert nem volt szabad) vegyíteni a költőét, aki saját lelkének szenvedésével és kételyeivel viaskodik.

Személyes sorsát kevesen ismerték. Szegény falusi iparoscsaládban született az Alföldön, apa nélkül nőtt fel, édesanyját is csak ritkán látta. Gyermekeveit a szegedi rokonoknál töltötte, majd Pestre került, itt végezte a gimnáziumot és az egyetemet. Házasságuk 35 évében család- fenntartóként gondoskodott apámról, Csörsz István íróról is. Nagyon fiatalon támadta meg a betegség, de egy percre sem adta fel: szerette és tisztelte az életet, harcolni akart érte és a szeretteiért. 2006. november 12-én halt meg, alig 60 évesen. A szentendrei temetőben nyugszik; sírján egy verssora, ami összeköti identitásait: *Nyitott kapumban állok*.

Verseit sokáig nem akarta nyilvánosságra hozni. Nem a kritikusok értetlenségétől vagy a tapintatlanságtól félt, hanem attól, hogy túl nehezek lesznek az olvasónak. Hogy fájni fognak, nem gyógyítani. 2000 táján egy barátunk biztatására mégis összeállított belőlük egy kötetet, amely most, újabb barátok segítségével végre napvilágot láthat. Érzem, hogy ezzel ő is egyetért. És tudja, hogy miért nehéz.

Csőrsz Rumen István

Letölthető:

[\[PDF formátumban \]](#) [\[EPUB formátumban \]](#)

KITASZÍTOM MAGAM BELŐLEM (1966-1971)

jel

homlokomon csillag

körbe

kitaszítom magam
belőlem

csak ölembe hullok

(1970)

ÓVATOSAK

ÓVATOSAK

HOGY FILLÉREM ELFOGADJÁTOK

KÉREGETEK

(1966)

béke

béke

döglött lovat
nem láttam még

de tudom hogy kell fényképezni

égő házat
nem láttam még

de tudom hogy ég el egy makett

halott férfit
nem láttam még

de tudom

(1969)

Szentendre-asszony

valakit letepertünk
talán?
Földre hanyatlott
kölegyezőjén
szerteszaladtunk
szoknyája ráncán elkanyarodtunk

– a múzeum már zárva –

dombja begyére
fellopakodtunk
dörögni kezdett

– talán a párja –

huncutul az alig esőben
ölét kerestük
kölegyezője megrezzent
alattunk
a ház-szoknya ringott

jó helyen álltunk.

(1969)

fegyelem

felrobbant arcok
elhagyott orrok
közömbös
téglalap-ajkakat
hívogatnak
szögletes
merev vonalak
szabdalta
karcsú fejek
leborulnak
háromszög-szemek
villantanak
kerek lángokat
feszes lábakat
futtukban fékez
fejből-nőtt
kéz

(1967)

nóta

virágom
bokros-bozontos-csókom hol van már
egy bamba borjú lelegette
ami maradt
egy legény kaszával
levágta rendre
csókom marad:

csak egy
rosszkedvemben letéptem
hogy el ne dobjam – hajamba tűztem

ha meg akarsz csókolni
– mit tehetsz –
találd meg azt az egyet
hát keresd

(1968)

fák

simulj hozzám
Sohabúj
simulj
anyácskádhoz
bújnék anyám
Sohahív
ágam nem hajol már

(1971)

Egyszemű Nap

összezárja száját
égő egyszerűével int
hallgassunk

mikor
piros lob
gyullad egyszemén
foga közt szűrve a szót
sziszeg
megborzongok

aztán
szemét lehunyja
lassan kitátja
félvilág száját
lámpafogait összeharapja
– mind összetört –
elbődül
utánam kap
már kihunyt fogain
dörömbölök

fekete nyálában
hempergek
rág rég
kútmély
torka felé lök
üvöltök

összezárta száját
égő egyszerűével int
hallgassak

hát mégis
kiköpött
nedves a párnám
utánam köpött

(1968)

keresztkérdés

kell neked
az apám lánya?
Nincsen apám
van-e lánya?

Kell neked az anyám lánya?
És ha nem lány
anya-lánya?

(1969)

ha már

fényesen fáj mint
a sztaniol
csillagokat vághatsz
belőle

(1970)

mind szüzek voltunk

mind szüzek voltunk

szüzek
mint a vadalmafák
valami kertész
gallyaink lemetszette
valami kertész
termőággal beoltott
fanyar kis vadalmamellünk
édes húsú gyümölcsé vált

de lányaink
konok kis vadalmafák

(1968)

VISSZANÉZTEK

VISSZANÉZTEK

a fenegyerekeket a fene kitagadta
 édesanyákba nem haraptak
 hogy kipróbálják édes-e
 az ágrólszakadtak águkra néztek
 VISSZANÉZTEK
 a csavargók útja kiegyenesedett
 a fafejűek homloka kirügyezett
 rozsdásodtak a pléhpfák
s kik nem hitték nagyot néztek ha

VISSZANÉZTEK

(1969)

Miatyánk

a Miatyánkot
nem mondhatom veletek
a Miatyánkot

az én apámat
mutassátok meg nekem
az én apámat

a testvéreimet
mutassátok meg nekem
a testvéreimet

a Miatyánkot
nem mondhatom addig én
a Miatyánkot

(1969)

kellene egy kút

kellene egy kút
benne három béka üljön
benne három béka üljön
meg egy lány

kellene egy lány
aki háromszor vetélt
aki háromszor vetélt
meg egy férfi

kellene egy férfi
aki háromszor ugrik
aki háromszor ugrik
meg egy kút

(1971)

kocsma

józanság-cserépen jár a csönd
koccintásnak hallom
lehet hogy koccintás csak
sarokba kucorodott a derű
vele a dohányfüst
lehet hogy dohányfüst csak
hallom-e a rozsdás röhögést
vagy csak szájakat látok
mostoha szemek
könny-kölykei remegnek
vagy én
lenyelt egy kőfalú torok
vagy részeg vagyok
ki oltotta el a szemeket

vagy én vagyok itt a csapos?

(1967)

ha

felemelném
a kezem
simogatnám
az arcod
nem mozdulok
halottak lehetnének
vagy idegenek
ha nem érezném
csókolgatja hajamat
karodon
egy kicsike ér
nem mozdulok
s te nem mozdulsz

(1967)

önarckép

vagyok
vásárcsarnok zaja
lázító retkek
tegnapi kertszaga
hagymaszár
lefejezett
spenótseregek
fonnyadása
borsószemérem
cseresznye
istenek kegyeltje
– új elit –
kofák
kötény alatt
számoló keze
széktörlő feneke
lecsúszott harisnya
káromkodás
fehérszavú felügyelő
purdé
ki előle elszalad
– lopott rózsa
ing alatt –
életunt szatyor
tejförlő almahegyen

pénzcimbalom
vadvirág-csokor
egy halom

(1969)

kérdések

milyen pohár illik az esőhöz
milyen kés a napraforgó tányérjához
milyen rizs a hold sarlójához
ki nyúl a szoknyád alá

meddig nyújtózkodj a temetőben
meddig keresd amit megtaláltál
meddig hazudj hogy megsántulj
mikor eléged meg

mit találsz ha le se fekszel
mit vegyél fel ha nem inged
mit szeress ha rossz ember vagy
miért szomorodsz el

(1971)

valaki megérti

fuss rohanj
csak így menekülsz
árnyékod követ
fölötted elfogy az út
alattad elfogy az ég
szembekerülsz magaddal
ordíthatsz egyet végre
s ha kiállód pillantásod
megmaradsz

(1968)

sisakrostélyos

sisakrostélyos
tegnap reggel

hol a páncéled
hol a kardod

elrongyolt
libabőr gúnya
hol a váltásod
hol az arcod
amíg aludtál
elaludtam
hol az álmod
és hol az álmom

sors

kitörölhetetlen vagyok
emlékezetemből
letörölhetetlen a bélyeg
én vagyok
lopott jószágként
viselek új jeleket
szoktatnám magam
új ostorokhoz
nem hív magához
senki pásztor
letörölhetetlen a bélyeg
s változom
változhatok
kitörölhetetlen vagyok
emlékezetemből

sárkány tojás

sárkánytojás
héját
sárkányfi
töri fel
galamb
veri szét
szél fújja
köveken
vagy
sárkánytojásból
baromfi
kel?

(1968)

mese

egyszer voltam gyalogút
de kinőtt a szárnyad
egyszer voltam csodakút
de nem voltál szomjas
egyszer voltam három év
de már nem emlékszem

ajánlás

cipót süt benned
a jóság
kovász
a fegyelem
a szántó-vető
értelem
penge-
megértéssel
karéjba vág
s megéheznek tőled
az éhezők

(1968)

TE VAGY

tereken az utca
hajnalban a tegnap este
utazásban az érkezés
csókban a fogak koccanása
törött tányérban jó leves
bennem ami még veled lehetnék

TE VAGY
madárlátta kenyérben a táj
TE VAGY
kézfogásban a megfeszült izom
halott arcon a nevetés
TE VAGY
sssami veled lehetnék

ami lehetnék

(1967)

üvegek

álltam az ablaknál
cserélgette szemüvegeit
 csípőre tett kézzel porolt két ablak
 toporogtak apró kilincsek
 elsompolyogtak lenn a járdák
álltam az ablaknál
cserélgette szemüvegeit
 a hamutál sután kacérkodott
 cigaretta végre elunta
 csak egy kiszáradt toll sopánkodott
álltam az ablaknál
cserélgette szemüvegeit
 csipkés pongyolában szaladt
 egy hársfa messze hajtűit szórta
 összetörném szemüvegeit

(1967)

for you

for you
(egy finn fiúnak csak a nevét értettem meg)

oskar

Oskar

OSKAR

SAKARI

O
SAK
K ARI
SAK
ARI

osakari

oskar

sakari

Sakari Orma Oskar Lehtinen

ORMA

Oskar

Lehtinen?

yes

Oskaar!

Oskaaaaaar!

YEEEEES!

SA

ka

ri

orma

os

kar leh

ti

leh ti nen

sakarisakarisakarisakari

OSKAR

SAKARI

(1967)

nyitott kapu

nyitott kapumban állok
készséges vagyok mint a gyalogút
testvéreket várok
s megöregszem
a járást senki sem ismeri

nyitott kapumban állok
elgémberedett a türelem
odalépnék
dörömbölnék
nyitott kapumban állok

észre sem vesznek

(1967)

tudom, valami baj van

tudom, valami baj van
nem köszönnek vissza a szerdák
a templomtorony is – milyen furcsa –
leül hegyén a keresztet lehajtja
citerahangon szól a szomszéd zongora
tudom, valami baj van
percek óta a telefonkönyv fedelére rajzolt
zsinór ugrál felém
órák óta
órák óta kapkodok utána
tudom minden nyereséggel

jövöm lesz szegényebb
napok óta
hetek óta
hetek óta nem moccan bennem a megfogant
nyugalom talán halott már
s újból elvetéltem
évek óta
évek óta
születésem óta
mindig új csőre új karma
nő a lelkiismeretnek
s újra nő minden széttépett szervem
minden örömöm
újra nő bennem
valami baj van
tudom, valami baj van
nem tudom megfogni a ki sem nyújtott kezét

(1967)

szelíd ének

aranyláncon	aranyórát
az Őreg Úr	zsebre tette
végre	
emberkéit	hajnal óta
szemmel tartja	
óráinkat	hajnal óta
számon tartja	
hajnal óta	megint nem
	lettünk bölcsebbek
hajnal óta	ő sem lett
	tőlünk bölcsebb
oszoljt int	
legyint	hajnalig
mint aranyórát	aranyláncon
	zsebéből kihúzza
magunk	
számoljuk	perceink

(1967)

valami történetett

nagybátyám: a *Délután*
esernyőt vett
mostanában
ünneplőben jár
a kedvemért

(1969)

lépteid előled

elkóboroltak
az utat felgöngyölték

van: visszafelé

(1970)

felnyit

felnyit
 lehánt
kitép
 leránt
valaki valakit

az egyik: valaki

(1970)

levél

megnémít
 hogy mindent tudsz. De felejtesz.
A „már hallottam” olajába mártott szavaim csúszkálnak
ujjaid között
felboncolnád őket
de lám tiszteletreméltóan sérthetetlenek
a máz alatt hamvasság dereng
úgy hiszed
pedig felejtés-penész
hol vagyok én
hát nem keresem
mindenkori szeretők darabjaiból összeraktál rég

csak felcicomázol tabu-pletykákkal
mint idei áldozatot új mintákkal
de szegényesebbek mint a tavalyiak

micsoda táncot látnál mielőtt elveszítesz
micsoda táncot látnál

(1968)

jelentések

éjszakánként
halott gyerekek kuporognak körém
s mind azt mondja anyám
éjszakánként
halott anyák kuporognak körém
s mind azt mondja lányom
becsuknám a szemem de nincs szemem
felemelném a karom de nincs karom
elszaladnék de nincs lábam
ordítanék de nincs hangom
éjszakánként
meghalnék de holnap van

nappal
némán
hallgatom a jelentéseket

(1969)

hallgatsz

de a csönd tüskéin
méreg is lehetne

Pillant leng

Pillant leng
fennakad
leheletnyi
illat
lengé ág
ing alatt

lobban
kéje
rádszakad

(1968)

reggel

reggel a vázában
találtam egy kis éjszakát
kiszolgáltató volt
remegő
szégyenlősen elfordultam
a vázában hagytam
s most nem tudom
ott kuporgott-e estig
vagy a szobában körbelengve
kioltott
néhány kortynyi fényt
s halott foszlányait
a reggel most hajamba szórja
vagy menekült
kalandját éjfél-szeretőjének
elmesélte
s most az egész éjszaka
az én vázámról beszél

(1967)

könyörgés

szutykos galacsin köldökű
holdfeketítő
taplótapintású
mária szemöldökű
sárszemű pocsolya szájú
magam járású

néném
hagyj el engem!

(1971)

örömöm

örömöm
kabátújjában
csavarog
leheletem
legalább
hazáig
nem didereg

(1967)

tudott halál

I.

keresztspók hátán a riasztót
hordod agyadban
mit apád anyád ácsolt
a gyalultatlan terhet
verejtékbe rejtőzöl
párás asszonyszem elől
ölében ácsolt új kereszt
öntudatlan fiadon
fajod jele
mázsás mózes-táblákkal kirakod útját
és elindul mögötted

II.

fogantam ember-fogantatásban
anyám kihordott megszülettem
gyermek-méhemben megbújt
kusza kék szövedékkal húsomba varrt
sejtjeim faláig érő hajamat dobáló fogaim kilökő
rügyeim felélő magzatom: halálom
és asszony-testemben hordom még ki tudja meddig
a ki tudja miféle fajú kitől fogant fiút
aztán megszüلöm

egyszer-lesz lányomnak

egyszer biztosan megkérdezed majd
szemedből suta ágak felém hajlanak
homlokodon hegyvonulatok sora dől egymásra
kezed bátortalan kis állat – elindul megáll
egyszer biztosan megkérdezed majd

s én már öreg leszek

(1967)

öregék

hírmondónak maradtak
örök életűnek
fiukat háború vitte el
lányaikat a rák
unokáik szerteszt
bőrükbe nőtt a gyász
ruhátlanul is feketék
kezük elsorvadt tétlenül
szemük nőtt helyébe
nem tudjuk néznek-e
némák a hírmondó öregék
utolsó szavukat
közülünk ki éri meg?

(1967)

azon a délutánon

azon a délutánon
behúzta sarkát
az asztal
elém szaladt
a szék
szelíden állt
a szekrény
fölöttem
átlátszó volt
a két emelet
hidegét
puhán lehelte
a fal
karom
engedelmesen tette
amit kell
azon a délutánon

(1966)

Sziréna

Szétszakadt a lámpák gyöngysora
ropogva robbantak szemei
vakított a vízesés-fehér
a harangok nem lelték hangjukat
repsz-fények szabdalták az éjszakát
felsértették a házak hamvas bőrét
pőrén feküdtek a szégyenlős virágok
s nem vigasztalta senki az irtózó fákat
a villamosok sínjükről menekültek
elbújtak két pad között
tántorogtak a józan utcák
meglendült egy üres hinta

(1968)

Varázsigeék I.

álmom kanóca füstöl
nélküled-reggelen
mezítláb állok
hajszálaink a párnán
megfejtett hieroglifák
vagy titkos ábrák
ha felpillantok tudón
lapít
a behúzott karmú
és eloldalog
nyoma a sarokban
kormos folt
az ott a *volt*

és buszra szállók eszem
agyam kígyóit rendre befonom
befogom magam
törekeny satuba
s a satut őrzöm jobban
ez a dolgom

Varázsigeék II.

szilvát hoztam neked
nézd
voltam mint annyi lány

szita-szemű
új asszony arcomból
hamvas szilva néz rád
ha félbevág éveid éhsége
érintsd meg csontmagvát
majd feltörik egyszer
– még ott is élek

Varázsigék III.

mesélj
hiszel a hőésben
a mesében a fehér kisbékáról
hiszel a tengerparti kőben
nyújtózz el
magadtól magamig
mesélek

Varázsigék IV.

selymes fűvön állok
ringó melegen
tétova tér tekereg lábam alól
tenyerembe téved
téged várlak egy pillanatig
dobogó gömbölyűn
ujjad begyében búvok
gyöngyházcsepp vagyok a köldöködon
tenyeredben ringok és befonlak
bevonlak barackszín gyöngyház burokkal
minden ölelésben

(1971)

karjait az ég felé kulcsolva

karjait az ég felé kulcsolva
imádkozott a fa
– lekötözték lekötözték –
kegyetlen fűszálak
guggoltak gyökerén
nem könyörültek a gombák
bogarak

máskáltak testén
idegenek és undokok
– lekötözték lekötözték –
tébolyult lombját rázta
inai feszültek
nem lazultak a kötelek
nem könyörültek a bogarak
gombák
füvek giz-gazok
idegenek és boldogok
– lekötözték lekötözték –
remegett a futás cserepes
bőrén
fuldoklottak levelei
ökleit ég felé rázta
szitkozódott

nem engedték gyökerei

Sosevolt

sosevolt útnak
sohasincs vége
sosevolt kútnak
sohasincs mélye
sosevolt szűznek
sohasincs méhe
sosevolt bűnnek
sohasincs méze
sosevolt tűznek
sohasincs fénye
sosevolt útnak
sohasincs vége

de – jó veled

J. M. halálára

A Ház sehol
mállott a fal
birtokba vették pókok sebeit
kötözték vártak
temeti nagy domb nem domb
orgonalomb háztető fölött összehajolnak
magához szokott
magának virágzott rozsdás bugák

szemedbe ág csapott ostor szeretted

A Ház ahol
Bokáig porban áll
Bástyája körötte honnan
Terméskövek lehetnek sírkövek
Közöttük kötényi föld
Ragacs-por hol a kötény öle aki vitte
Füvek ott ültetted füvek
Török szegfű virágzott-e
Ott hagyta naponta éveid ne menj

A Ház ahol
A kötéllel alkudtál
Az utolsó a hegyen
Még egy ház előtte nem utána
Ezer éve nem köszöntek korcs meggy
Tolvajok törött tányérban egerek
Láttak vagy nem is néztek
Biztattak terméskövek eltemetnek
Megalkudtatok a Ház még orgonában áll

ülök a szobámban

ülök a szobámban
kavicsszemű perc
visszanéz rám
kavicsal dob
hajítsam utánad

Ne kérdezz

a paplanomban
három úr lakik
ne kérdezz
bogáncs ragad a hajadba
három úr
a paplanommal
sose takarózz

Lány éneke

ne kérj

adni szeretnék
csak várj
egy csöpp időt
hogymé legyek
szeretlek
ne mondd hogy te is
menj kicsit távolabb
magányos tánc ez
hagyd
majd magam
blúzom gombja
makrancos
jobban fél – látod
mint én
ne
mozdulj
blúzom
a széken szégyenkezik
szoknyám szomorún
csúszik cipőmig
tetszem?
tükrünk eltakarta szemét
itt vagyok
tiéd
enyém a félsz
a tiéd
csak én vagyok

ESŐ!

Eső
nyári eső
zuhogj már
ifjú anyák
milliárd emlője nyílt meg
– nyári eső –
ifjú párok
édes-meleg verejtéke
– nyári eső –
rohanok a zöld esőben
rohanok
csalogatom magam után
tegnapom
gyertek gyertek
kik sohase nevettek
sohase öleltek
gyertek az esőbe
járjatok táncoljatok
mámoros ütemére

gyertek gyertek
terméketlen asszonyok
dermedt férfiak
gyertek az esőbe
járjatok táncoljatok
mámoros ütemére

simítsátok végig hízelgően
zilált haját a földnek
üljete le a csapzott füre
s ha nem értetek semmit
hallgassatok

nem hív nem riaszt

nem hív nem riaszt
tótágast álló talicska
terhe szemetek nyakamon
nevetek lerúgom

(1971)

a képek

a képek
száradó szirmok
lehullnak
szárán szikkad
hangtalan
a bibe

Miért lett kertész? – kérdezték.

Miért lett kertész? – kérdezték.
Szeretem a földet, a növényeket, a kerti munkát.
Saját kert?
Nincs, sok a dolog vele.

büszkeség

büszkeség

hogy a ringyó Véletlen
nadrágodon motoz

s még nem fizettél?

(1966)

ha fájna

ha fájna

gyógyítanálak

de megöllek

félek

arcát

az arcnélküli éjszaka

felém fordítja

szemét

vak szemgödrében rám mereszti

farkaszemet nézek

szemem lehunyva

(1967)

kívül a csönd

kívül a csönd

bennem

lassan elfárad

a dobogás

kitaszít a végtelen

újra egyedül vagyok

Veled

(1966)

négy napom

csak lány vagyok

négy napon
asszony lehetnék

első napon
kitárnám az összes ablakot
második nap
eldobnám világlátott szemem
puha rongyba csavarnám az eszem
ácsorognék a tükör előtt
harmadik napon
barackoktól tanulnék simogatni
s kályhától ellesném a meleget
utoljára még
leontanám a hajam
éjfél előtt megcsókolnálak
a negyedik napon
feleségül mennék máshoz

(1966)

ki hívja vissza

ki hívja vissza
harmadmagamat
ha elmegyek
és maradok
és nézem

ki húzza vissza
szabad kezemet
ha összefogódzva
állok
magam szemével
látok

ki húzza vissza
szabad kezemet
ha kapaszkodom
és magam szemével
látok

ki fogja meg
önmagam kezét
ha hárman
egymásba kapaszkodva
állok
magam
szemét se látom

(1970)

krónikám ének az égen

krónikám ének az égen
csillagkép-hieroglifák
megfejtésük rajz
a tenyeremben
kettő összeborulva
imám

mozdulatom
szó és sírás
festem a képet
Erósz-színekkkel
meztelen fordítás

dallamát íriszem őrzi
vérem dobolja
pupillám írja ritmusát
dúdolom csillag-énekem
rángatlak mondd velem
nyilvánvalóbbá
életem-halálom
már nem tehetem
nem tehetem

kezdetről fogva

Anyánk
egyetlen magzata voltunk
a sok millió
lehetséges közül
a mindenséget feléltük
s eltorzult arcunkon
a boldog révület
mire ájult anyánk
a világra szült
zajok és lámpák közé
s nem hallottuk többé
a szívdobogást

beépültek lassan
csontunkba a hegyek
agyunkba a nevek
kezünk ütésre szokott

szájunk nevetésre
simogattunk is
s azt hittük hogy egyedül vagyunk

valaki
egyetlen szerelme voltunk
a sok millió
lehetséges közül
a mindenséget feléltük
s újra hallottuk
a szívdobogást

s eltorzulna arcunkon
a boldog révület
ha rádöbbenénk

milliárdan vagyunk
a világon
kezdetől fogva egyedül

(1967)

a nevémet ne kérdezzétek

a nevémet ne kérdezzétek
örökölttem
tudom ha apámra ütök
a delírium zooparkjában végzem
tudom ha anyámra ütök
az alázat üvegpatákjában végzem
tudom ha magamra ütök
végzem
a nevémet ne kérdezzétek
adjatok egy szippantást
a cigarettátokból

(1971)

végeladás

eladom a viharokat
szivárványért
eladom az éjszakákat
reggelekért
eladom a fakó fényt
segítségért

eladom a kiáltást
csöndességért
eladom a dobbantást
tánclépésért
eladom a tapsokat
bólintásért
eladom a lobogást
józan észért
eladom én magamat

(1968)

a látjátok apámat

a látjátok apámat
húzzátok be a fejeteket
és menjetek vissza házaikba

a suhancok kezéből
ne vegyétek ki a zsineget
ha a lába elé akarják húzni
asszonyaitokat ne tartsátok vissza
ha meg akarják fojtani
ne dobjátok el a kést
a lányaitokat ne vigasztaljátok
ha sír
vagy csináljatok amit akartok
de ha látnátok apámat
meséljete róla

(1971)

barátomnak

ne szomorkodj
hogy érthetetlen
az utcák falát át nem törheted
a házkapuk
zárva az ajtókat feltépheted
ne szomorkodj
hogy nem az utca
nyit előtted kapukat csak a ház
egyszerű ez
majd szárnyát csukja egy kapu rád
ne szomorkodj
csak egy pillanat

kinézel az ablakon – s utca vagy

(1968)

LEGENDÁKBÓL FONT KÖTÉLEN ***(1980-90-es évek)***

ahogy az ing elszakad

ahogy az ing elszakad
ahogy a kárpit meghasad
ahogy a most tengelyén
előre- s hátragördül
a szekér
ahogy a kép megakad
s a szó mintha száz évig
körbejár
úgy fáj
idegen nyelv
már csak
dallama ismerős

mint csecsemőt

mint csecsemőt
kit hóvankosra tettek
és ingembe rejtve
nincs családi ékszer
se érzelmes búcsúlevél
se okmány
melyben fehérén feketén áll
hogy ki vagyok
így találtam magamat
verébláb hímezte a hóban
szemfedőm s takaróm

ahonnan jövök

ahonnan jövök
amerre tartok
nem vezet
palló a víz alatt
forog a Hold
árnyékom arcomon
fényem elnyeli
ajtó az ötödik dimenzióba
negatív kiterjedésben
a helyem túlsó oldalán
mezítelen lábbal köszöngetek
ha nem jön
nem megy valaki
a fűzfa vízbe térdel

behorpadt

behorpadt
csend-gong
törött
ütő
megkondul
a hallgatás-harang
megszületik
a kettő

egyre körülményesebb vagyok

egyre körülményesebb vagyok
véget nem érnek
a mondatok
mozdulataim
mint a súlyemelőké
gyakorlat előtt
csupa felesleges
vagy mágikus
mintha hatalmad lenne
az idő fölött
ha lelassítod

olyan közel a Teremtéshez

olyan közel a Teremtéshez
ahogy beborul, esik
buborékok úsznak, pattannak
a kocsinyom ifjú patakjában
a puha pamutruha
átázik úgy tapad rád
nem fáj nem hideg
nem vagy felesleges
az esőcsepp paskolgat
simogatva gurul
vézna lábadon
és szeret a sár
a föld
meztelen lábujjaid körül

új szent szavakat

új szent szavakat
kell kitalálnom
obala
amollo
mióta sehova
obala
ne tenno
atyám áldásáért
anyám szép szaváért
sehonnán sehová
bujdosom
szavak árnyékában
senkitől se félek
obala
leheverek

évszakok

királyi pár a mezőn
palástom szénailat
Nap-korong koronádban
felkel a Hajnalcsillag

lángol a búzatábla

kaszásra vár
félérett kalász kezében
kettő

kagylóban homokszem
szememben arcod
sós víz
nem mossa ki

befagyott tóban a sás
lengő pókfonál
pók
rianás

titok

minden órás
a titok
megszülöm és
meghalok
bukfencet hány
síromon
felkelek és
elkapom
akárhogy sír
megrakom

fenekednek rám

fenekednek rám
holnapi
holnaputáni
nevesincsek

reggelre felveszik
nyírfa-ruhájukat
opálszínüket ringatva
firkálják leveleik
amit ki se mondtam

nyakamon szellősál

nyakamon szellősál

kezemben homokvár
kit érdekel most az ének
elhagytak az ellenségek

karomban báránka
lábamban Golgota
kit érdekel hol rejtőzöm
álomtóban feredőzöm

fejemen ködsipka
látószemem lehunyva
kit érdekel hány rózsára
festek tüskét kalodámra

asztalomon a kagyló

asztalomon a kagyló
lehetne porcelán is
de porcelánkagyló
a tenger is zúghatna
benne vagy a szél
de önnön dallamát
hallja belőle fülem
hallgathatnék
baráti szóra is

felmerültek bizonyos akadályok

felmerültek bizonyos akadályok
nem jött a busz
a messzelátó elveszett
valaki a nevén szólította
a kenyér megszáradt az asztalon
megállt a szívem

mese

bal szemem kútjában
az élet vizében
korsód merítetted
jobb szemem
várbörtönéből
így szöktél meg

legendákból
font kötélen

kihúzott szavak

kihúzott szavak
lajtorjáján
az égbe lépsz
vagy a mélybe
lebontott hajam
hálója
csapdád
vagy ringatod
mellemben
a madár fecske
vagy kuvik búvik
tenyerem öbleiben
áldás les
vagy az átok

a csend bim-bam
ritmusában
nevezéd néven
mint Adám a dolgokat
hited szerint

keresztút, delelő

és újra nyár van
álmokkal vesztegetném meg
halkuló időm
lehajlik fejem
glóriám alatt
minden múlt
s jövőre órák
megmértetett

a számban
könnyízú és vérízú
a tenger
a tintaszínű égben
a parti nyárfák
gyökértelenül lebegnek

tenyerem
felderítetlen csatornáiból

homok pereg
forró kupacokba
útjelzőnek
és bármerre fordulok
csak fél utat látok

ártatlanságom
keresztútján
tenger anyám
tovább nem állhatok
védtelenségem
sem véd meg
kínjaim
színes szövetté
hiába szöhetem
nincstelenebb sose voltam
mint haragos
öledben

árnyéktalan járok

árnyéktalan járok
nem koccannak
nyomomban a kövek
a bűn s büntetés
egyazon csomóba kötve
mellkasomban
vérereimből
és anyagtalanul
mint az áldás

a hetedik napon

a hetedik napon
mindig eljövök
mézillatú konttyal
kihúzott derékkal
keményített alsószoknyában

vagy a hatodik este
kenyérrel, borral
ezerjófűvel
piros véremmel

ha épül
s ledől a vár

ha inog a szó
ha elfogy a Hold

és véremet veszik
ha dolgukat teszik

de betöretlen
s elkötetlen
csikó maradok
a vár alatt
a zsenge fűből
kék köveket kapál
zivatar-ritmusban
patkolatlan patám

és megtart fogadalom
vagy megszegem a szót
mint ropogós cipót
az éheseznek
és magam vagyok
a karéj a kés
a száj

vagy lehetnék

vagy lehetnék
vagy leszek

hallgat a tücsök
a béka
a kék kövek között
a hatodik este

mire a tűz
leég
a férfiak körének
közepén
mindig új ösvényről
mindig ugyanúgy
a hatodik este
ott leszek

sárból és sóhajtásból teremtettél

sárból és sóhajtásból teremtettél
újra

mikor már jéggyökeret vert
dérlepte lábam
hajamban varjúkár
nyakamban zúzvara csillag
valahol bennem kuvikfészek
már a postás sem vitte el
magamhoz
üzeneteim

add oda mindened

add oda mindened
számolatlanul
add oda amid nincs
halálom
sem egyenlítheti ki
a számlát

te volnál akihez

te volnál akihez
szűkölve rohanok
magam elől?
az obszidián kés hegyén
megáll a Nap
mielőtt mennyre és pokolra
hasítja
életem

mikor a kezem megfogod

mikor a kezem megfogod
visszahúzza lágyan
madárszárny-rebbenéssel
vaníliaillatával

szerelemszavak születőben
ha pillanatra megpihennek
letörli a szádról
mint lecseppenő tejet

hiába fonom székfűből
a sorsom

pipacsból szarkalábból
anyád
kosarában búvó
vérehulló fecskefű
a koszorúm

kezdetben vala

kezdetben vala
az egyetlen
hiány
és sötétség vala
és nem vala sehol
az ige
szeretlek

kigyúltak vala
mécsesek
nevek
és szavaim valának
kiváltani a homályt
pótlékkal
pót-pótlékkal
pótolni vala
pótolhatatlant

lejáratára sincs

lejáratára sincs
barlangban
lenyúzott térden csúszom
magam után
vagy utánad
valahol
dohos bőrökön vacakolsz
anyátlan ősgyerek
valahol
farkas üvölt
vagy felsír valaki
mellemben mint őstej
gyűlik valami
ami édes
ordítás-véres számban
fehér kavics a neved
arcomon sár
kezem meleg

valaki eltemet
s én kúszom vakon
magam után
vagy utánad

aranyszőrű báránykáért

aranyszőrű báránykáért
meg a fele királyságért
elszegődtem
rokolyámat szűr takarta
leánylábam csizma marta
leszolgáltam ahogy tellett
nem fizetnek nem is illet
bodros nyáját jól őriztem
aranybárányt elvesztettem
magamat is elvesztettem
aki megtalálja
az vessen magára
keresztet

az alvó

fáj a gyomrom
vagy valami pincemélyen
bennem
emlékszik a testem a fájdalomra
épp csak virradt
a tudás magamról
térdelve görnyedve
órákon napokon át
nyüszítettem zokogtam
míg elzsibbadt
a szám az arcom
viasszá váltak csontjaim
tehetetlenül
törésig feszítették
izmaim
eljött végül a belülről melegítő
mámor
lélekcsere
anyám eljött
mire felébredtem
délután
otthagyt
és vártam megint

a félórakra osztott
éveken át
mint ma is
csak ennyit kell kibírni
láthatatlanná váltam
és jó voltam
engedelmes
elég volt mindig az
elég legyen a tekintetem
és ha mégsem
Katica néném elénekelte
amitől elcsendesültem
o-ott a hó-ómezőn ha-alt meg egy kocsis
ez nem szomorúság
menj anyámhoz el add át mindenem és apá-ámat is
ü-üdvözöltetem
ki kérhetett volna erre
még az Úrral sem volt
jó viselkedés
megbeszéltem és senki se tudta
hol van apám
mégis előkészített a
remény
a világban rend van
a jók elnyerik jutalmukat
valahol a másik világban helyem van
az engem óhajtva vár
egyszer csak eljönnek értem
és meglelem
eljött megöleltem
mintha először
kívülről melegítő mámor
és otthagyt
és otthagyt
még sokáig
soha többé soha többé
üvölteném most is mindenévesen
nem vagyok jó
nem vagyok engedelmes
nem elég már a tekintete
nagyapámnak
kit régen eltemettem
és senki másnak
kiknek rég megbocsátottam
otthagyt mondták
már hányan utánam nézve
görnyedten
átkozódva
nem vagyok már érdemes
a bocsánatra

nem jár már nekem semmi
vigasztalás
soha többé
már nem bírok ki
több halált
inkább a halál
nem
már zsibbad a szám az arcom
kapaszkodom a tollba
óvatlanul
jaj pedig milyen óvatos lettem végül
megmentőim után
kiket sikerült sokáig mentenem
aztán csak megmentenem
a boldogtalanságra
ott alszom kétévesen
összegyűrt kis mosollyal
a válladon
nem tudod hogy kerültem a karodra
nem tudom hogy kerültem
a helyemre
szaladsz kiabálsz káromkodsz
kis testem
puhán követi mozgásodat
nehéz vagyok
már futnál ezer dolgod után
ha tudnám
ölembe venném magam
hogyan szabadulj
és ha mindenévesen
kétségek szégyen
és büntudat bugyraiban
nem tudom letagadni
ami van
van
talán a másik világban
és várom
kínzol ellöksz és megölelsz
születés előtti halál utáni
összhangban
magammal a létezéssel
és pincemély fájdalommal
naponta
elveszítelek és megtalállak
és újra elveszítelek

A Mester

hidegszemű

mint a hajnal előtti óra
keze meleg
és nem érint meg
a holtak kapuja
őrizetlen
aprópénzed
kalapjába hajigálsz
csörgeti vihogva
míg elmenekülsz
szíve egyszer üres
máskor csordultig tele
árnyaival
válladat letakarja
úgy érzed kéken
sugársz sugárban

mezítláb lábujj hegyen

mezítláb lábujj hegyen
átlépelek
az átjárhatatlant
lehajolok
egy álmötredékért
túlvilágodban
lépdelek
szégyened Krisztus tövise
megsebzí a lábam
apád sírjáig kísérek
szörnyeid
letörlöm kezeddel
egy arcról a sarat
megcsókolnád mint kisdédet
de sosemlátott apám
arcával
karodra emelsz

dajkál a gond

dajkál a gond
még dünnög is
rongyos ölében
bajtakarózom
szerettem volna
egyszer
menekülni
fel a lajtorja tetejére

hadd lássam
egyszer
Isten tenyerén az arcom
mielőtt legördül
a Nap aranytükörében

stációk

hány mondatot mondtál
hogy hallgathass
a halálról
hány mondatot mondtál
hogy hallgathass
a szerelemről

hol néma
hol pereg a nyelv
hol kérdezel
hol nem felelsz

csak a kezem igazmondó
a tenyerem nyíltan valló

én nem tudtam hogy lejárt

én nem tudtam hogy lejárt
mi ezen a parton kiméretett
hogy táncom az esőben hiába járom
nem termékenyít meg kerteket

és nem tudtam hogy hervadt
koszorúmat szánalom igazítja
fejemre nem a vágy
s akik még átölelnek kísértetek

én nem tudtam hogy hajamon
szénaszag telet s abrakot idéz
nem nyári éjszakát
és hiába várom hogy kezed
elvarázsol tenyered megpihent
szüzek kéve haj fonatán

én nem tudtam hogy te vagy
a ladikos ki majd szelíden
a túlsó partra átvisz

olyan messze volt hajnalban az ég

olyan messze volt hajnalban az ég
világosodtam
 áldozat vagyok
s aki kínoz
 áldozat
a beszakadt padló
 vasszegekkel kivert
alatt verem várt

mióta mossa szennyesét

mióta mossa szennyesét
szívemben
boldog-boldogtalan
fékezett habzású
mosóporom
szétmarja életem
mint a lúgkő

terveimben szerepel egy időutazás

terveimben szerepel egy időutazás
vegyen részt Ön is időutazáson
pénztelenül indulhat
nincstelenül érkezhét

ellenállás

ellenállás
 ellenőrzés
ellenvetés és aratás
ellentett
 ellenérték
ellenem
ellened
ellene egy kiscsikót
a táltos kanca
de az ördög sarkantyúzza
ellenszerszám

ellentéppár
ellenfelünk

Tiszta szívvel

Tiszta szívvel
mondhatod az imát
kérdned se kell
a megbocsátás
mint kék tálon
az alma a birs
illatozik
a hangom elég
hát adassék meg
az újjászületés megint
vétkem s haragom
hasábfáiból
kunyhót rakok
és benn ülök
míg elég

HAIKUK ÉS ROKONAI ***(1990-es évek)***

folyondár virág
napforró homokra dől
illata átjár

jázminbokor ág
szagosbükköny fű között
rózsabogár dong

árvácska arcába néz
kibomlott
cipőfűzőjét
kötözi

borostyán-fonat alatt
tölgyfalevelek
hajlít az emlékezet

jegenyefasor
sudár napfiak
naponta
mandalát
rajzol velük
az árnyék

betűszag nyíló könyvben
részeg józanság
szempilla szárnycsapás

gerletekintet
pitypangvitorla lebeg
ezüstcsend, villám

színültig teltem
kiürültem – Bú király
csobogó, zöld ág

szökik a kisnyúl
kopószoborként
állok
ma se végleg

sirály ne vidd el
piros sálban a tüzet
fáj alkonyodik

gerletekintet
pitypangpihe libben így
arcul üt a szél

Tisza-part

örök, öreg fűz
Teremtő kéztől meleg
zsenge levélke

hajnali vihar
opálos verejtékcsepp
óhajtalak Nap

valahol ó hold
lomb fölött fogy az újhold
vagy jobbra megtelik?

pipacs szoknya száll
tücsök hangol, vár
égről hull le az árnyék

egészen sűrű
áfonyalekvár
a most
csorba csészében
ezüstkanál vagyok
mozdít a kéz
megemel
csepp a szó

pipacsok, cigánylányok,
ripacs tűznyelők!
táncolok, jaj, itt vagyok!

ISBN 978-963-08-0434-9

ISSN 1216-1861

Felelős kiadó Csörsz Rumen István

Felelős szerkesztő Simor András

2010 Vasas_köz kft nyomda

Felelős vezető Badó Géza

Terjeszti a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság
